

Na podlagi 7. člena Statuta občine Radlje ob Dravi (MUV, št. 25/06) in 73. člena poslovnika občinskega sveta občine Radlje ob Dravi, (MUV, št. 25/06) je Občinski svet Občine Radlje ob Dravi, na svoji 19. redni seji, dne 11. 2. 2013 sprejel,

AKCIJSKI PROGRAM

za neodvisno življenje invalidov v občini Radlje ob Dravi
za obdobje 2012 — 2016

UVOD

Iztekla se je prva petletka akcijskega programa za neodvisno življenje invalidov v Občini Radlje ob Dravi za obdobje 2007-2011.

Glede na standardna pravila OZN o izenačevanju možnosti invalidov bodo strokovne službe in organi občine, javni zavodi, invalidske organizacije in druge pristojne institucije, z namenom izboljšati pogoje za neodvisno življenje invalidov, še naprej usmerjali svojo dejavnost v naslednje ključne naloge:

Izboljšati obveščanje in osveščanje občanov o položaju, pravicah in potrebah invalidov, njihovem uveljavljanju kot neodvisnih državljanov in integracijo le- teh v vsa dogajanja v občini.

Zagotoviti pogoje za vključevanje invalidov v procese odločanja na občinski ravni na področjih, ki so za invalide pomembna.

Razvijati podporno okolje, službe in programe, ki bodo zagotavljali čimbolj neodvisno življenje invalidov in bodo dajale možnosti uveljavljanja njihovih sposobnosti.

Odpravljanje ovir, ki onemogočajo ali otežujejo neodvisno življenje invalidov.

1. Obveščanje in osveščanje občanov

Občinske strokovne službe in organi, invalidske organizacije in druge institucije, ki se ukvarjajo ali obravnavajo invalide bodo v svoje programe vključile oblike stalnega obveščanja javnosti, namenjene invalidom. Občina Radlje ob Dravi in MDI Drava Radlje ob Dravi, bosta v sodelovanju z vsemi organizacijami, ki so povezane z delom invalidov organizirale okroglo mizo, na kateri se bodo obravnavali doseženi rezultati in sprejemale sugestije za izboljšanje položaja invalidov v občini in regiji.

Nosilec: Občina Radlje ob Dravi in vse organizacije in institucije, ki so povezane z delom invalidov;

Rok:

- oblike stalnega obveščanja – trajna naloga;

Viri financiranja: sredstva proračuna ter organizacij in institucij ;

*Na svojih spletnih straneh bo Občina Radlje ob Dravi še naprej omogočala objavljanje prispevkov z invalidsko problematiko po področjih in prispevkov o splošnih informacijah ter možnostih o načinu uveljavljanja pravic invalidov. MDI Drava pa bo pomembne informacije objavljalo tudi na spletnih straneh ZDIS

Nosilec: Občina Radlje ob Dravi in vse organizacije in institucije, ki so povezane z delom

invalidov,
Rok: trajna naloga;

Viri financiranja: sredstva Občine Radlje ob Dravi in MDI Drava Radlje ob Dravi;

Občina Radlje ob Dravi bo še naprej podpirala pomembnejše akcije, ki bodo imele za cilj osveščanje občanov o položaju invalidov v družbi (okrogle mize, predavanja, razstave del članov DI n ZDIS, likovne, fotografske razstave, športne prireditve) v vseh letih obravnavanega obdobja bo postavljena na ogled razstava avtorskih likovnih ali fotografskih del invalidnih oseb.

Nosilec: organi Občine Radlje ob Dravi, MDI;
Rok: 1 krat letno v vseh letih obravnavanega obdobja;
Viri financiranja: proračun občine, fin. Načrt MDI

*V osveščanje skupnosti, v kateri živimo, o življenju invalidov, njihovih pravicah do enakih možnosti in vključevanja v procese odločanja ter sami dejavnosti invalidskih organizacij in podpora občine, bomo pritegnili lokalne medije, ki bodo obveščali javnost o vseh aktivnostih. V občinskem glasilu Novičke bomo zagotovili tisk v večjih črkah, na KTV pa povzetke sej občinskega sveta Občine Radlje ob Dravi s prevodom v znakovni jezik

Nosilec: občina, MDI, kabelski operater, KTV,

Rok: trajna naloga;
Viri financiranja: Občinski proračun

*V obveščanje skupnosti, v kateri živimo, bo za potrebe oseb s posebnimi potrebami izdelana interaktivna tabla, s pomočjo katere se bodo osebe s posebnimi potrebami in drugi zainteresirani seznanili o pomembnih zanimivostih in podatkih mesta.

Nosilci: Občina, svet za invalide, MDI Drava;
Rok: zadnja tretjina 2012 in 1. tretjina 2013
Viri financiranja: Občinski proračun

* Vzgojno izobraževalni zavodi (vrtec, osnovna šola) bodo v svoje programe vključevali tudi sporočila o pravicah invalidov in razvijali pozitivne odnose do različnosti in invalidnosti. Uresničevanje teh nalog po potekalo preko sestankov s starši in učenci, sodelovanju učencev na različnih natečajih na temo invalidov, sodelovanju učencev na pedagoški akciji, ki jo vsako leto razpiše MDI Drava, s pripravo literarnih del na aktualno temo in sodelovanjem učencev na kulturnih prireditvah, ki jih organizirajo invalidske organizacije.

Nosilci: OŠ in vrtec Radlje, Glasbena šola Radlje;
Rok: vsakoletna naloga, ki jo bodo javni zavodi v svojih letnih načrtih dela natančneje opredelili;
Viri financiranja: sredstva zavodov s področja vzgoje in izobraževanja in sredstva invalidskih

organizacij.

*Medobčinsko društvo invalidov Drava enkrat letno (v decembru) izda bilten o dogodkih v tekočem letu in program aktivnosti društva za naslednje leto, preko katerega se članstvo obvešča o načrtovanih akcijah društva v zvezi z ohranjanjem zdravja, o organiziranju raznih delavnic, rekreativnih aktivnostih in organiziranju srečanj in izletov za naslednje leto. Obveščanje o teh aktivnostih poteka pred realizacijo posamezne aktivnosti tudi mesečno preko poverjenikov društva na terenu.

Nosilec: Medobčinsko društvo invalidov Drava

Rok: mesec december in mesečno preko poverjenikov vsakoletna naloga

Viri financiranja: Sredstva Medobčinskega društva invalidov Drava;

*Občina Radlje ob Dravi se zaveže izdati letopis, ki ga prejme vsako gospodinjstvo in v katerem so zapisana dogajanja v občini v preteklem letu, s poudarkom na temah iz invalidskega varstva in z natisom v večjih črkah.

Nosilec: Občina Radlje ob Dravi

Rok: mesec januar oz. februar za preteklo leto, v celotnem obdobju 2012-2016.

Viri financiranja: sredstva občinskega proračuna;

2. Zagotovitev pogojev za vključevanje invalidov v sprejemanje odločitev:

Potrebe invalidov se bodo vključevale v občinske programe, predvsem na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstva, sociale, zaposlovanja in bivanja.

*V Občini Radlje ob Dravi je ustanovljen svet za invalide, v katerega so vključeni predstavniki invalidskih in drugih organizacij in zavodov, ki se v občini ukvarjajo z invalidi. Njegova vloga je povezovanje in usklajevanje dela in aktivnosti v zvezi z zagotavljanjem celovitega pristopa obravnavanja in urejanja tega področja. O svojem delu svet 1 krat letno poroča občinskemu svetu.

Nosilec: Občina Radlje ob Dravi ;

Rok: stalna naloga;

Viri financiranja: sredstva občinskega proračuna;

*Svet za invalide pri Občini Radlje ob Dravi bo tekoče obveščal invalidske organizacije in društva o temah, ki bodo predmet obravnave na občinskem svetu, njihova vsebina pa povezana s položajem invalidnih oseb v občini. Na ta način bo omogočeno invalidom in njihovim organizacijam, da se bodo vključevale v postopke sprejemanja rešitev o vprašanjih, pomembnih za invalide še pred odločanjem na občinskem svetu.

Nosilec. Svet za invalide pri Občini Radlje ob Dravi, strokovne službe in organi Občine

Rok: stalna naloga

Viri financiranja: sredstva občinskega proračuna

3. Razvoj podpornega okolja

*V občini bomo zagotavljali razvitost strokovno podpornih storitev na kvalitetnem nivoju in na način, ki bo omogočal čim hitrejšo odpravo stisk in težav invalidnim osebam preko izvajanja prve socialne pomoči in osebne pomoči, pomoči družini na domu, institucionalnega varstva, vodenja in varstva ter zaposlitve pod posebnimi pogoji, pravice do družinskega pomočnika.

Nosilec: Občina Radlje ob Dravi, Center za socialno delo, Dom za starejše občane in Urad za delo.

Rok: stalna naloga;

Viri financiranja: državni in občinski proračun;

*V okviru svojih pristojnosti bo občina še naprej skrbela za razvoj javnih služb, ki urejajo tudi vprašanja invalidov. Pri tem gre predvsem za organizacijo in obseg delovanja pomoči na domu, ki se bo zagotavljala glede na potrebe uporabnikov. Ob tem bo občina kot naročnica storitve omogočala dostopnost do pomoči vsem, ki so te pomoči potrebni ne glede na njihov položaj. Pomoč na domu obsega; gospodinjsko pomoč, pomoč pri temeljnih dnevni opravilih in pri ohranjanju socialnih stikov. Ob tem se občina še posebej zavezuje organizirati mobilno psihosocialno pomoč osebam z motnjo v duševnem razvoju, ki niso vključeni v druge oblike skrbi za invalidne osebe.

Nosilec: Občina Radlje ob Dravi, Center za socialno delo, izvajalec pomoči na domu;

Rok: stalna naloga;

Viri financiranja: sredstva občinskega proračuna, sredstva uporabnikov pomoči;

*Družinsko življenje in spoštovanje osebne integritete invalidov se bo zagotavljalo tudi s financiranjem družinskega pomočnika, ki je po uveljavitvi sprememb zakona o socialnem varstvu plačljiva oblika skrbi za težko gibalno ovirane osebe in osebe s težko motnjo v duševnem razvoju.

Nosilec: Občina Radlje ob Dravi in Center za socialno delo Radlje ob Dravi ;

Rok: stalna naloga;

Viri financiranja: sredstva občinskega proračuna, sredstva uporabnikov in zavezancev;

*Delovanje centra za socialno delo bo potekalo v skladu z uveljavljeno socialno zakonodajo. Namen programov, ki jih bo Center za socialno delo izvajal v okviru sistema socialnega varstva je:

- omogočanje in povečanje socialne vključenosti,
- krepitev moči uporabnikov sistema socialnega varstva in razvijanje sposobnosti za njihovo vsakdanje življenje,
- zagotavljanje temeljne socialne varnosti v kriznih obdobjih izpada drugih virov za življenje,
- koordinacija izvajalcev in storitev na območju lokalne skupnosti;

*Na centru bodo z različnimi načini in metodami dela ter programi opogumljali občane, da uporabljajo predvsem lastne moči za ureditev svojega položaja in življenja. Z različnimi oblikami pomoči: svetovanjem, urejanjem, vodenjem, izvajanjem prve socialne pomoči in dajatvami pa bo center pomagal tistim, ki si sami materialne varnosti, razrešitve ali vsaj

ublažitve razmer, ne morejo zagotoviti. Prav tako bo Občina Radlje ob Dravi skrbela za dodeljevanje enkratnih občinskih socialnih pomoči za ozimnico in šolske potrebščine, letovanje zdravstveno ogroženih otrok in šole v naravi.

Center za socialno delo nudi tudi pomoč alkoholikom in njihovim svojcem, ki zajema tako imenovano prvo socialno pomoč, razne informacije, svetovanje do napotitve na zdravljenje. Informacije so na voljo preko telefona ali obiskov Centra v uradnem času.

Nosilec: Center za socialno delo Radlje ob Dravi, Občina Radlje ob Dravi;

Rok: stalna naloga;

Viri financiranja: sredstva državnega in občinskega proračuna,

*V okviru svojih pristojnosti bo občina, skupaj z ZDŽB Hrastovec poskrbela za pripravo strokovnih podlag za odprtje stanovanjske skupine za osebe s posebnimi potrebami.

Nosilec: Občina Radlje ob Dravi, ZDŽB Hrastovec;

Rok: proračunsko obdobje 2014-2020;

Viri financiranja: sredstva občinskega proračuna, evropska sredstva, sredstva uporabnikov storitev;

*Na osnovi potreb uporabnikov - invalidov bomo v občini vzpodbujali in podpirali nove programe, ki jih bodo izvajali javni zavodi, društva in druge nevladne organizacije.

V času priprave občinskega proračuna za naslednje leto bo Svet za invalide pri Občini Radlje ob Dravi pregledal prispele programe, se do njih opredelil in predlagal njihovo sofinanciranje oz. financiranje.

Nosilec: Občina Radlje ob Dravi, javni zavodi, društva in druge nevladne organizacije v Radljah ob Dravi.

Rok: trajna naloga;

Viri financiranja: sredstva občinskega proračuna in sredstva zavodov, društev in drugih nosilcev

*Zdravstveni dom bo s svojo dejavnostjo in programi še naprej zagotavljal storitve invalidom na način, ki je primeren za posameznika (dostopnost do ambulant, obiski na domu itd.) Za učinkovito reševanje zdravstvenih problemov invalidov se bodo zdravstvene službe povezovale s socialnimi in drugimi službami. V sklopu tega bo zdravstveni dom posebno skrb namenil promociji zdravja (zdravstveno vzgojo, delavnice, analize zdravstvenega stanja ogroženih skupin), izobraževanju zdravstvenih delavcev za delo z ljudmi s posebnimi potrebami. Posamezne vsebine programov se bodo izvajale v okviru storitev osebnega zdravnika, patronažne službe, fizioterapije, referata za zdravstveno vzgojo ter dispanzerja za medicino prometa. Vsako leto se bo v okviru Zdravstvenega doma Radlje ob Dravi in zdravnikov koncesionarjev izvedel test vzdržljivosti prilagojen invalidom, delavnice na temo zdravo hujšanje in zdrava prehrana ter opustitev kajenja. V obravnavanem obdobju izvrševanja programa se bo vsako leto pripravila analiza stanja ogroženih skupin v občini, ki jo bo obravnaval svet za invalide in o svojih zaključkih obvestil župana, v slučaju potreb pa tudi občinski svet. Ker je v zdravstveni dom invalidom vstop otežen, je potrebno prilagoditi glavni vhod za lažji dostop invalidov. Zaradi težav s parkirnimi prostori se načrtuje sprememba prometnega režima na sedanjem parkirišču pred ZD. Ker samostojen dostop do

fizioterapije gibalno oviranim ni mogoč, je potrebno nadaljevati aktivnosti za vgraditev dvigala.

Nosilec: Zdravstveni dom Radlje ob Dravi Občina Radlje ob Dravi, zdravniki koncesionarji, invalidske organizacije v Radljah ob Dravi;

Rok: test vzdržljivosti prilagojen invalidom – vsako leto,

-testi, delavnice in predavanja - trajna naloga.

- prilagoditev glavnega vhoda v ZD -2015,

- ureditev prometnih površin pred ZD -2015,

- namestitvev dvigala -2016;

Viri financiranja: sredstva občinskega proračuna, javnih zavodov in invalidskih organizacij

*V občini bomo podpirali in nadgrajevali rehabilitacijske programe, ki jih izvajajo Društvo invalidov Radlje ob Dravi, Društvo Invalid Brezno – Podvelka, Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Maribor, Koroško društvo paraplegikov, Društvo gluhih in naglušnih Koroške Dravograd, Medobčinsko društvo Sožitje, Društvo multiple skleroze, Sonček zveza društev za cerebralno paralizo. Ti programi so: organiziranje srečanj in obiskov za težke in nepokretne invalide ter nudenje neposredne pomoči, prva osebna in socialna pomoč, pomoč invalidom po težkih operativnih posegih ali po nastanku invalidnosti, ohranjanje psihofizičnih sposobnosti invalidov ter izvajanje terapije z nordijsko hojo. Obiski članov, ki so nepokretni in težko gibljivi potekajo preko poverjenikov, članov komisije za socialna vprašanja in vodstva društva, kjer se ugotavlja predvsem potreba po nudenju ustrezne pomoči. Ohranjanje psihofizičnih sposobnosti poteka z izvajanjem fizioterapevtskih vaj v Termah Ptuj in Maribor, terapevtske telovadbe v telovadnici, športne rekreacije (kegljanje, šah, pikado, športni ribolov, streljanje z zračnim orožjem), plavanje pod strokovnim vodstvom in druženje ob ohranjanju ročnih spretnosti. Pomoč po težjih operativnih posegih ali po nastanku invalidnosti se izvaja preko nudenja kapacitet ZDIS v zdraviliščih in Slovenskem Primorju, omogočanje kopanja s popustom v Termah Ptuj in Maribor. Načrtujejo posebne socialne programe kot so: preprečevanje in blaženje socialnih ter psihičnih posledic invalidnosti, zagotavljanje zagovornišтва, usposabljanje za aktivno življenje in delo, ohranjanje zdravja in druge rehabilitacijske programe ter dnevne centre in klube. Društva organizirajo tudi družabna srečanja ob pomembnejših dnevih ter druženje vseh invalidov na Pohorju. Invalidu, ki zaide v kakršno koli socialno stisko skušajo pomagati v obliki prve osebne oz. socialne pomoči bodisi v okviru društva, v slučaju potrebe pa s širšo akcijo zagotavljanja pomoči. Za socialno najbolj ogrožene, bodo, s pomočjo donatorjev poskrbeli, skupaj z DU, za dobavo dnevno enega toplega obroka.

Nosilec: Društvo invalidov Radlje ob Dravi, DU Radlje, Društvo Invalid Brezno – Podvelka, Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Maribor, Koroško društvo paraplegikov, Društvo gluhih in naglušnih Koroške Dravograd, Medobčinsko društvo Sožitje, Društvo multiple skleroze, Sonček zveza društev za cerebralno paralizo, Občina Radlje ob Dravi, ZD Radlje ob Dravi;

Rok: - prva in osebna pomoč – trajna naloga,

- terapevtska telovadba v telovadnici 1x tedensko skozi vse leto razen v času šolskih počitnic,

- ostale aktivnosti se bodo izvajale tekom celotnega obdobja akcijskega programa na osnovi sprejetega programa dela društev ter v okviru finančnih možnosti,

Viri financiranja: sredstva invalidskih organizacij, ki delujejo na območju občine ter sredstva donatorjev oz. sponzorjev

*V vrtcu in osnovni šoli se bodo uveljavljala načela enakih možnosti za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami, v integriranih okoljih. Pri tem se bo zagotavljala prednost pri vključitvi v vrtec otrokom s posebnimi potrebami, v skladu s standardi in normativi pa se bo v vrtcu organiziralo varstvo in vzgoja v okviru oddelka s posebnimi potrebami, če bo to potrebno. Osnovna šola in vrtec bodo s sodelovanjem Ministrstva za šolstvo in šport in občino izvajala naloge na osnovi izdane odločbe o usmeritvi otrok s posebnimi potrebami. Pri tem bo posebna skrb namenjena tudi povezovanju in sodelovanju s starši.

Svet za invalide pri Občini Radlje ob Dravi bo pred obravnavo poročila o delu vseh vzgojno izobraževalnih zavodov na občinskem svetu posebno pozornost namenil uresničevanju tistega dela programa, ki je vezan na področje invalidnih oseb.

Nosilec: Svet za invalide pri Občini Radlje ob Dravi, Osnovna šola in vrtec Radlje ob Dravi s podružnicami, Občina Radlje ob Dravi;

Rok: - v letnih programih dela zavodov bodo v vseh letih obdobja 2012-2016 razdelane naloge, opredeljene v tej točki programa

- obravnava poročil: mesec marec, april v vseh letih obravnavanega obdobja;

Viri financiranja: sredstva občinskega proračuna in javnih zavodov;

*V okviru zaposlovanja invalidnih oseb se bodo poleg Zavoda za zaposlovanje v predstavitev ukrepov in programov politike zaposlovanja invalidov na državnem nivoju aktivno vključevale tudi občinske strokovne službe in invalidske organizacije.

V ta namen se bodo še naprej v okviru občinskega proračuna zagotavljala sredstva za sofinanciranje javnih del. Pri zaposlovanju na javna dela bodo imele glede na zahtevnost del in zahtevano stopnjo strokovne izobrazbe, prednost brezposelne invalidne osebe.

Nosilec: Urad za delo Radlje ob Dravi, strokovne službe Občine Radlje ob Dravi, javni zavodi in podjetja, MDI Drava Radlje ob Dravi;

trajna naloga;

Rok-

Viri

financiranja: sredstva državnega in občinskega proračuna, sredstva javnih podjetij in invalidskih organizacij;

*V okviru veljavne zakonodaje (ZSV, ZDVRTPO, ZUPJS) bodo invalidi uveljavljali nadomestilo za invalidnost in denarne socialne pomoči ter se vključevali v VDC, kot dnevno ali celodnevno obliko varstva, glede na potrebe pa tudi uveljavljali enkratne občinske socialne pomoči. S sredstvi iz navedenih virov bomo invalidom zagotavljali finančno pomoč in socialno varnost.

Nosilec: Center za socialno delo Radlje ob Dravi, VDC Muta, Območno združenje RK Radlje ob Dravi, Župnijska karitas Radlje ob Dravi, Občina Radlje ob Dravi, MDI Drava Radlje ob Dravi;

Rok: trajna naloga;

Viri financiranja: sredstva državnega in občinskega proračuna, sredstva donatorjev;

*Zveza kulturnih društev Radlje ob Dravi in posamezna kulturna društva bodo spodbujala udejstvovanje invalidov v raznih kulturnih dejavnostih. V ta namen bo Zveza kulturnih društev na množičnih srečanjih invalidskih organizacij (letna skupščina, novoletna srečanja in podobno) predstavila dejavnosti kulturnih društev in možnosti za vključevanje invalidov v ta

društva s posebnim poudarkom na mladih invalidnih osebah. Poudarek bo dan tudi zagotavljanju tehnične opreme, ki bo književnost približala tudi invalidom (Brailova pisava, knjige z večjo pisavo, zvočne knjige, tehnični pripomočki za gluhe (indukcijska zanka) in slabovidne, izposoja knjig na domu in branje literature s pomočjo prostovoljca. Knjižnica Radlje ob Dravi bo organizirala v sodelovanju z Društvom invalidov Radlje večere, na katerih se bodo predstavljali invalidi z deli iz svojega življenja (potopisi, osebne izpovedi, delavnice ročnih del, prikaz literarnih in likovnih del in podobno). V salonu ARS bo omogočeno zainteresiranim invalidom razstavljanje njihovih likovnih del, fotografij oz. ročnih del. Na področju zborovskega petja deluje na območju občine več pevskih zborov, v katere so vključeni tudi invalidi, invalidi sami pa imajo prav tako pevski zbor v okviru društva z imenom Mavrica. Pevski zbor sodeluje na večini prireditvev, ki jih organizira MDI. Za slušno prizadete je v letu 2012 montirana indukcijska zanka v večnamenski dvorani Radlje, postopno pa tudi v drugih večjih dvoranah in dvorcu Radlje.

Nosilec: Zveza kulturnih društev Radlje ob Dravi, kulturna društva, Knjižnica Radlje ob Dravi, občina Radlje ob Dravi;

Rok: stalna naloga;

-predstavitve dejavnosti kulturnih društev tekom leta na množičnih srečanjih invalidskih organizacij

Viri financiranja: sredstva občinskega proračuna, sredstva donatorjev in sponzorjev, ZDIS

*Športna zveza Radlje ob Dravi bo spodbujala izvajalce športnih programov, da razvijajo in ponudijo raznovrstne športne programe za invalide. Upravljalci športnih objektov bodo na osnovi izkazanih potreb zagotovili sorazmerno zadostno število terminov za izvedbo športnih programov za invalide. V okviru vsakoletnega proračuna se bodo zagotavljala sredstva in na osnovi Pravilnika o sofinanciranju športnih programov v Občini Radlje ob Dravi sofinancirali športni programi za invalide. Športna zveza že vrsto let uspešno sodeluje z invalidskimi organizacijami in društvi in to na način, da nudi ustrezno pomoč pri organizaciji njihovih športno -rekreativnih dejavnosti. V vseh letih obravnavanega obdobja bo Športna zveza Radlje ob Dravi nudila invalidskim organizacijam in društvom vso strokovno in organizacijsko pomoč. V Občini Radlje ob Dravi so invalidi vključeni v 7 športnih programov in šah, ki jih izvaja MDI Radlje ob Dravi. Ti programi so: kegljanje, pikado, športni ribolov, streljanje, pohodništvo, nordijska hoja in rekreativna telovadba. Programi se izvajajo preko celotnega leta na različnih nivojih.

Nosilec: Športna zveza Radlje ob Dravi, Občina Radlje ob Dravi, MDI Radlje ob Dravi, športna sekcija;

Rok: - stalna naloga;

Viri financiranja: sredstva občinskega proračuna, sredstva donatorjev in sponzorjev;

*Občinski organi bodo podpirali delovanje invalidskih in drugih neprofitnih organizacij, ki bodo izvajale socialne in druge programe pomoči, namenjene invalidom za njihovo neodvisno vključevanje v delo in bivalno okolje. V vsakoletnem proračunu bo Občinski svet zagotavljal sredstva za sofinanciranje programov navedenih organizacij.

Nosilec: Izvajalci programov in Občina Radlje ob Dravi.

Rok: vsako leto obdobja 2007-2010 se po sprejetju občinskega proračuna objavi javni razpis za sofinanciranje humanitarnih in drugih neprofitnih organizacij in

društev;

Viri financiranja: sredstva občinskega proračuna;

Drugi nosilci izvajanja socialnih programov in drugih programov za invalide so še Društvo Invalid Brezno-Podvelka, ki vključuje člane invalide iz Remšnika, Društvo Sožitje, Društvo gluhih in naglušnih Dravograd, Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Maribor, Društvo paraplegikov Koroške, Društvo multiple skleroze, Občinsko združenje RK Radlje ob Dravi, Župnijska karitas;

4. Odpravljanje ovir, ki onemogočajo ali otežujejo neodvisno življenje invalidov

Občina in drugi upravljalci objektov, so v prvem petletnem obdobju uspešno odpravili ovire, katerih odpravljanje je bilo zapisano v akcijskem programu. Odprto je ostalo vprašanje dostopnosti do storitev, ki se opravljajo v zdravstvenem domu. Lastnice zdravstvenega doma so občine, naslednice enovite Občine Radlje ob Dravi, ki se ne morejo odločiti za zagotavljanje sredstev za obnovo ZD in s tem v zvezi za odpravo grajenih ovir v tem objektu.

- Po otvoritvi obvoznice, se je olajšala možnost za označitev prehoda za pešce ob Mariborski cesti 26,
- dostop do pekarnice otežen in vstop nemogoč zaradi stopnic, lastnika je potrebno vzpodbuditi, da najde ustrezno rešitev za lažji dostop;
- parkirna prostora pri MERKATOR centru je potrebno na novo izrisati in postaviti znake za parkirišče;
- vstop v lokale v pritličju omogočen ne pa v prostore v 1. etaži;
- vstop v gostinski lokal GOLD PAB ni možen zaradi stopnic;
- vstop v prodajalno zadruga ima klančino, vendar brez zaščitne ograje;
- vstop v knjižnico in prostore avtošole FELIX ni mogoč zaradi stopnic, po predhodni najavi v knjižnici možen dostop iz zadnje strani zgradbe s tovornim dvigalom;

DRUGE OVIRE NA OBMOČJU MESTA RADLJE

- vstop v radeljski grad, kjer je muzej in v etaži poročna dvorana nima klančine – stopnica visoka cca 15 cm;
- vstopi v ostale gostinske lokale (Flamingo,) in trgovine (Bobovnik) imajo stopnico, enako foto Anka;
- ovira so betonska cvetlična korita pri gasilskem domu ob prehodu s Partizanske ceste mimo doma v cerkev in do policijske postaje (običajno zapirajo prehod parkirana vozila);
- na parkirnih mestih za invalide parkirajo neinvalidi;
- vozila parkirana tudi delno na pločnikih ;

REMŠNIK :

večnamenska dvorana je dostopna vendar je od parkirišča do objekta velika strmina in s tem otežen dostop;

podružnična osnovna šola – vstop je preko stopnice. Matična šola ima v Radljah stopniščni vzpenjalnik, ki bi ga lahko dobili v primeru potrebe;

Cerkev, pokopališče – vhod na območje pokopališča in sakralnega objekta ima 6 stopnic ni klančine, potrebno urediti dostop za invalida na vozičku.

VUHRED :

V sklopu KULTURNEGA DOMA je več javnih lokalov in sicer

Pošta v katero je možen vstop iz zadnje dvoriščne strani, kjer je klančina;
Večnamenska dvorana – vstop po klančini, ima sanitarije primerne za invalide;
Trgovina Mercator ima dostop preko lastne klančine;
Na istem objektu je bankomat NLB, kjer pa je klančina prestrma;

Podružnična osnovna šola ima pri glavnem vhodu stopnico, vendar je v objekt možen vstop preko vrtca;
v gostinske lokale MARKAČ, SGERM in LOVEC je omogočen dostop
gostišče LOVEC ima celo parkirišče namenjeno za invalida;
cerkev – vstop je možen preko lesene rampe – klančine.

ZG. VIŽINGA :

bife PESRL – vstop v lokal je mogoč;
cerkev Sv. Ilija – vstop je neoviran.

VAS :

trgovina PEKARNA vstop je možen po klančini
gostilna VAS ima pri vhodu stopnico visoko cca 10 cm;
trgovina KOROŠKA ZADRUGA ima stopnico visoko cca 6 cm, vrata so ozka in ne omogočajo vstopa z vozičkom;
gostišče ERJAVC pri vhodu stopnici.

SP. VIŽINGA :

na območju Sp. Vižinge so v sklopu obrtne cone proizvodni objekti in lokali in sicer:
DBT – Družba za trgovino in storitve pred vhodom stopnica cca 10 cm;
Trgovina z gradbenim materialom in gostinski lokal sta dostopna;
TERNIK – izdelava pohištva stopnica pri vhodu cca 11 cm;
PROMING izdelava nagrobnikov in drugih izdelkov – dostop preko stopnice.
Vsem navedenim objektom je značilno, da nimajo nameščenega zvonca za priklic uslužbenca.

Nosilec: občina Radlje ob Dravi, JKP Radlje ob Dravi, Upravljalci in lastniki zgradb, kjer se nahajajo pomanjkljivosti;

Rok: 2012-2016;

Viri financiranja: sredstva občinskega proračuna, sredstva lastnikov in upravljalcev zgradb;

5.Odkrivanje in preprečevanje nasilja in diskriminacije nad invalidi: Invalidi so zaradi različnih invalidnosti, ki so posledica gibalnih, senzornih ali drugih motenj izpostavljeni različnim oblikam šikaniranja, nehumanega ali ponižujočega ravnanja, kaznovanja, mučenja izkoriščanja ali zlorab. Prav zaradi tega potrebujejo te osebe pomoč širše skupnosti in njihovih socialnih in podpornih mrež. Vse pogosteje ugotavljamo, da se zlorabe in nadlegovanje pogosto dogajajo, zato mora biti invalidom zagotovljeno varstvo osebne nedotakljivosti na vseh področjih njihovega življenja in bivanja. Ker so nasilju in diskriminaciji še posebej izpostavljene ženske, jim je potrebno posvetiti še posebno pozornost, da se jim omogoči zaščita in polnopravno uživanje pravic.

Naloge: ozaveščanje invalidov o njihovih pravicah in možnostih ukrepanja v primeru zlorabe, opozarjanje javnosti na nasilje in zlorabe;

Nosilec: Zdravstveni dom, Center za socialno delo, policijska postaja, občina;

Roki: trajna naloga;

Viri financiranja: državni proračun, občinski proračun;

Predsednica sveta za invalide
v občini Radlje ob Dravi
mag. Darinka KOVŠE KETIŠ, l.r.